

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
ARPAD-UCCA 12. SZÁM.
Telefonszám: 277.

Felelős szerkesztő:
Dr. KNÉZY LEHEL.

EGY SZÁM
12
FILLER.

Kiadó:
Dr. BAJAI ERNŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben negyedévre . . . . . 8 pengő.
Vidékre negyedévre . . . . . 8 pengő.

A magyar név.

Ugy érzem, mikor erről a témáról van szó, szerény-magamnak nem illik hallgatnom. Azért nem, mert évtizedek óta szószólója vagyok annak a gondolatnak, hogy akit magyar föld szült és táplál, aki vallja, hogy a nagy világon e földön kívül nincsen számára hely annak nemcsak szívében, hanem nevében is magyarnak kell lennie. Most a város érdemes polgármestere állt elére e gondolat munkásainak szava hatalmával, állása súlyával és példája erejével: legyen azért neki igaz magyar szívből fakadt hála és köszönet mindazok nevében, akik a jelen nyomorúságai között is egységes Magyarországról, a magyarságnak még eljövendő súlyáról álmodoznak.

A lélekben, nyelvben és névben egységes Magyarország hiánya volt ezer év óta oka minden nemzeti nyomorúságunknak. Népek laktak e földön elegenden, de mindig kevesen voltak a magyarok. A magyarok hazát szereztek, harcoltak érte és elvérezték, helyükbe idegen nemzetek fiait telepedtek le a zsiros földekre, s a megmaradt magyarságnak vagy nemzeti ereje nem volt elég, vagy szerencsétlen sorsának kormányosai akadályozták meg, hogy a vendég idegenek szívvél-lélekkel beléolvadjanak. Századokon át folyton tartott a telepítés és bevándorlás, de a nem vérünkben eredt kormányosok sohasem arra igyekeztek, hogy a jövővényt eggyé tegyék a magyarsággal, inkább arra, hogy szembe állítsák vele. A 18. és 19. században felébredt nemzeti érzés ezért választotta szét e földön a magyart és nem fajmagyart, a 19. század folyamán a harcmezőn és a politika terein ezért fult a

nemzetiségi kérdésbe minden törekvésünk, és a 20. század elején ezért szaggatták szét a nemzetiségi kérdés nevében hazánk ezeréves területét.

Keservesen teljesedett rajtunk: fogadd be a tótot, kiver a házadból!

Bezzeg az elszakított területek urai nem folytatják ezt a simogató politikát. Ma, Trianon első évtizede után, még vannak öreg magyarok északon-keleten-délen, de az ifjú magyarokba már be van oltva a méreg, s a gyerek-magyarok magyar beszédét hallani, magyar írását olvasni már siralom és keserűség. Mi lesz akkor, ha az öreg magyarok föld alá kerülnek, mi lesz Trianon második s kimondani is jaj: harmadik s többi évtizedeiben!

Csonka-Magyarország területén nyolc millió magyar maradt. Hisszük: lélekben, érzésben, vágyban és törekvésben mind a nyolc millió magyar. Névben azonban legalább egyharmad része nem az. Büszkének vagyunk rájuk, de fáj, hogy idegen nevű magyar emberek viszik el a pálmát a közélet, a politika, a tudomány, a művészet, a sport terén és mindenütt. Mi tudjuk, hogy magyarok ők és jó magyarok, de tudja-e, hiszi-e ezt az egységes angol, francia, német, olasz nemzet! Nem a magyarság megalázása-e az, hogy épp a legjobbjainkat orozzák el tőlünk idegen nevűk miatt rajtunk hatalmaskodó ellenségeink? Nem akarok példákat elsorolni, mindenki tudhat és láthat eleget, s a példa fáj.

Városunk hű fiait sokat gondolkoztak azon, mivel ünnepelhetnék meg legszebben a megszállás megszüntének tízéves fordulóját. Egyik város kivilágítást és népünnepélyt rendez, a másik emléktáblán örökíti meg hálás frázisokat,

Baja, a harmadik, áldozik a legszebb gondolattal. Nem csekélységem, maga a polgármester vetette föl elsőnek az eszmét: ünnepelje meg Baja város a felszabadulás napját magyar szívvél és magyar névvel! A nagy háboruban sok százan adták e város fiai közül életüket és véréüket a magyarság szent eszményeiért, ajánlják most fel áldozatul a megmaradt az egységes magyarság megváltó gondolatának idegen nevűket!

S maga hozza elsőnek az áldozatot. Nem kicsinylendő és megbecsülendő áldozatot. Mert megválni oly névtől, melynek multja csak egy kis család szűk körében van, melynek fényt és elismerést viselője nem vivott ki, melynek nincs csengése a szülőház vagy szülőváros határain kívül: áldozat ugyan, de a tömjénfüst nem hatol a családi ház falain kívül. De lemondani oly név-

ről, melynek viselői igen hosszú évtizedeken át a megye s az ország első emberei közé számítottak, akiknek arcképei muzeumokban és közterekben ékeskednek, oly névről, melynek becsületet és elismerést szerzett a város és a megye határain kívül is egy emberöltő érdemes munkássága: olyan áldozat, melynek lángja magasra és szüntelen lobog.

A példa itt áll. Belőle a magyar szív dobogása hallik, a magyarság szent eszményeibe vetett teljes bizalom, a szebb magyar jövőt váró hit szava kiált.

Ha követték a zászlótartót Baja város fiai másfél évtizeden át örömben-bajban, reményben és reménytelenségben: kövessék most is a magyarság bátor, áldozatos, szent megvallásában!

Dr. TORDAI ÁNYOS.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyén.

Az uralkodó kenyérprobléma.

Csütörtökön délelőtt tartotta Bácsbodrog vármegye közigazgatási bizottsága rendes augusztus havi ülését Bisztrai Balku Gyula főispán elnöke alatt.

A közigazgatási bizottság ülésének legfontosabb tárgyát képezte az általános gazdasági helyzet megvitatása. A vitában a bizottság gazdátárgjai, főképpen dr. Medveczky Károly gazdasági főtanácsos és Rozenberg Mátyás földbirtokos, malomtulajdonos vettek részt.

Egyértelműen kiemelték a mezőgazdaság válságos állapotát, a gabona áraknak katasztrofális zuhanását és a magas lisztárakat. Kiemelték, hogy a nyugtalan gazdasági helyzetbe némi megnyugvást hozott a pénzügyminiszternek a

legutolsó napokban kiadott az a rendelete, hogy a gazdák, mezőgazdasági munkások nem kötelesek a vámörlésért készpénzt fizetni. Általánosságban hangsúlyozták azonban, hogy a közönség teljesen tájékozatlan a gabonaárak és a lisztárak egymáshoz viszonyáról.

Rozenberg Mátyás bizottsági tag e kettő viszonyát megvilágítandó részletesen felsorolta, hogy mennyi adó- és készpénzjárulék terheli az örleményeket úgy, hogy dacára az alacsony gabona áraknak, a malomtulajdonosok nem adhatják olcsóbban a lisztet.

Abban egységes vélemény alakult ki, hogy a gazdák mai nehéz helyzetének megkönnyítése érdekében szükséges volna az, hogy a bank-

Fenyvesi Áruház és Fischer Pál R. T. egyesített CIPŐRAKTÁRA

az ujonnan épült **RISZTICS** házban megnyílt.

Divatárú, fehérenemű, kalap, bazar- és játékarút a régi

FISCHER PÁL R. T. cég helyiségében árúsítunk!

kamatláb törvényileg maximáltassék, a pénzintézetek kormányhatósági intézkedéssel szorítottassanak arra, hogy fizető adósaiknak halasztást adjanak és hogy a föld jövedelmezőségével arányban álló kamatfizetéseket elfogadni kötelesek legyenek.

A közigazgatási bizottság felkérte dr. Medveczky Károly és Rozenberg Mátyás bizottsági tagokat, hogy a gazdatársadalom kérelmeit és azokat a javaslatokat, amelyek elfogadásuk szerint a gazdák érdekében megvalósíthatók volnának, memorandumba foglalják s azután a közigazgatási bizottság útján az országos 33-as bizottsághoz felterjesszék.

Kiemelkedő pontja volt a közigazgatási bizottság ülésének Ruzsák Károly kir. tanfelügyelő jelentése, melyben kiemelte, hogy a megyében is sok kívánni valót hagy hátra a népiskolai beiratások tempója; kevesen iratkoznak be a kötelező népiskolai törvény ellenére, aminek nézete szerint a rossz gazdasági viszonyokban kell az okát keresni.

Beszámolt a Kultuszminisztérium azon rendelkezéséről, mely a megyei állami iskolákban is rendszerezette a tanítósegédi állásokat.

Hivatalos jelentésének szakszerű előterjesztése után engedélyt kért a kir. tanfelügyelő, hogy azokról a megfigyeléseiről beszámoljon, amelyeket a szünidő alatt Siklóstól Makóig terjedő utazásai közben tapasztalt. Legtöbbnyire III. osztályon járt, hogy a nép gondolkodását közvetlenül megfigyelhesse; a lehető legnagyobb elkeseredésről és elégedetlenségről számolhat be, melynek legfőbb oka a kenyérdrágaság.

A nép között különösen a buza és a kenyérárak közötti nagy eltérés kelt elégedetlenséget és az a körülmény, hogy a kenyér ára is vidékenként nagyon különböző. Így személyes tapasztalataiból megállapíthatja, hogy Makón 24 fillér a kenyér kilója, míg Baján és Pécsen és általában a városokban 32 és 40 fillér között váltakozik. Rámutat arra a hihetetlen arányú drágításra, melyet a vendéglősök követtek el, akkor amikor a kenyér darabjának árát 6 fillérről 10 fillérré emelték fel. Nehezményezte, hogy — bár a miniszter csak 8 filléres drágítást engedélyezett, Baján is 10 fillérral emelték a kenyér árát. Kívánatosnak tartja, hogy az egész országban egységes kenyérárakat állapítsanak meg, amelyek lehetővé teszik, hogy munkás emberek napról-napra apadó keresményükből meg tudjanak élni, mert ez az ország elsőrendű érdeke.

Rozenberg Mátyás ismételt rámutatott a liszt árak emelkedésénél azokra az adókra, amelyek súlyosan terhelik a malomüzemet. Azt, hogy Makón 24 filléjjel tudják a pékek a kenyeret árusítani, csak avval tudja magyarázni, hogy a

pékeknek rejtett liszt készleteik lehetnek, melyeket nem terheltek a súlyos adótételek.

Dr. Medveczky Károly szóváltette Tinójárás pusztának átkeresztelési ügyét. Ugyanis mozgalom indult meg, hogy a pusztát Imre herceg nevére nevezik el, azonban a belügyi kormány ezzel szemben elutasító álláspontra helyezkedett. Az elnöklő főispán közölte azután, hogy a belügyminisztériumban újra előkészítették az ügyet és ismételt előterjesztés esetén teljesíteni fogják a kérelmet. Ezzel a közigazgatási bizottság általános ülése véget ért.

A legteljesebb elismerés illeti a közigazgatási bizottság munkásságát,

Megkezdették a német—osztrák vámunió tárgyalását Hágában.

Meglehetősen háttérbe szorult a torlódó események sodrában a német—osztrák vámunió ügye, holott tulajdonképpen ennek a kérdésnek felvetése robbantotta ki az európai gazdasági válságot.

Az osztrák és német kancellárok, amikor ezt a kérdést felvetették és bejelentették afféle kijelentést tettek, hogy mindent meggondoltak és mindent megfontoltak s csak azután tették meg a döntő lépést. Ugyátszik ez a mindent megfontolás sem sikerült egészen, mint ahogy a bekövetkezett események mutatják.

Most jogászok vitatkoznak azon, hogy Ausztria a fenálló szerződések értelmében saját elhatározásából csatlakozhat-e Németországhoz, vagy csak a népszövetségi tanács

amellyel a kenyérárakat akarja leszállítani. Ha igazuk van a malmoknak, hogy a nehéz adótételek miatt a lisztet nem adhatják olcsóbban, le kell szállítani az adókat, mert a tél itt kopogtat már ajtónkon s az olcsó kányér és lisztárakat a téli munkanélküliség idejére biztosítani kell.

Bisztrai Balku Gyula főispán elismerte a kérdés fontosságát és kívánatosnak tartotta, hogy a megyei gazdasági együletet is hívják egybe, hogy ezekben a fontos kérdésekben, mint legilletékesebb fórum hallassa a szavát.

Az általános ülést a közigazgatási bizottság pénzügyi albizottságának ülése fejezte be.

hozzájárulásával. Ez utóbbi tudni illik a francia álláspont, amely Seipel volt kancellárnak még 1922-ben Genfben tett nyilatkozatán és ígéretén alapul.

Most a »függetlenség« szó magyarázatán vitáznak; a népszövetségi egyezség okmányban politikai, a a Saint germaini szerződésben gazdasági értelemben veendő s Franciaország úgy érzi, hogy ő az osztrák gazdasági függetlenségnek öre.

A jogi vita eldőlése aligha tisztázza majd a helyzetet; mert a gazdasági viszonyok ereje kétségtelenül nagyobb s az ma Franciaország javára billenti a mérleget, előreláthatóan a francia magyarázat fog érvényesülni.

Borbás István kereskedelmi iskolai növendék eltűnése.

Az egész város közönsége nagy aggodalommal kíséri Borbás cukorgyári igazgató fiának eltűnését.

Szerdán reggel a családnak vendége érkezett, akire való tekintettel a család otthon maradt s csak a 19 éves fiu maga ment ki délelőtt a Dunára. Édesanyjától uzsonnát kért s könyvet vitt magával, mert a magányosságban olvasni akart. Nagyon csendes, engedelmes fiu szenvedélyesen szerette a muzsikát és a könyveket. Nyugodtan eresztették el egyedül, mert bár nagyon keveset tudott uszni, természeténél fogva igen óvatos volt s nem kellett attól tartani, hogy könnyelműkűdni fog.

Karig Emil a zeneiskola igazgatója családjával rendszerint a Simonduna bejáratánál szokott strandolni. Szerdán is oda mentek s szokás szerint legutoljára indultak haza. A közelben állt a Borbásék ladikja, előtte a földön feküdt az eltűnt fiu kabátja és olvasó könyve. Véletlenül bácsbokodi Borbás nevű ismerős család is strandolt a közelben s amikor azok hazafelé indul-

tak, Karig Emil igazgató felhívta a figyelmüket a Borbás felirású üres ladikra és kabátra, melyekről azt hitték, hogy a bokodi Borbáséké.

A bokodi Borbásék közölték, hogy nem hozzájuk tartozik sem a kabát, sem a ladik, mire Karig igazgató tekintettel a késő esti időre, a kabátot és könyvet magához vette és másnap reggel beküldötte a rendőrségre. Ugyanakkor jelent meg Borbás igazgató a rendőrségen fia eltűnésének bejelentése végett.

Az igazgató rögtön felismerte fiának ruhadarabját s a könyvet is, amelyet a Katolikus Legényegylet könyvtárából kölcsönöztek ki. Nyugtalanul sietett azután ki a vörös híd melletti fátelpen lévő öltöző kabinba, ahol meg is találta a fiu ruháját és az uzsonnát is, amelyet magával vitt.

Ladikra ülve kisietett a Simondunához, ahol megtalálta a ladikot is, azonban a fiu mai napig sem jelentkezett.

Komoly szerencsétlenségtől lehet tartani. Az érkezett hírek szerint Mohácson egy fiatal ember tetemét

vetette ki a víz s a szülők leutaztak megnézni, hogy nem-e az ő fiuk a kifogott halott.

Lapzárta után vesszük az értesítést, hogy Borbás István holttestét édesapja a Simondunában megtalálta. A rendőrség kiszállott a helyszínre és megállapította, hogy büntény nem forog fenn. A holttestet a hatóság kiadta a szülőknek, akik a temetésről gondoskodni fognak. A család iránti részvét városszerte óriási.

A gimnáziumi oktatás újabb reformjai.

Grót Klebelsberg kultuszminiszter következetesen halad azon az uton, mely a gimnáziumi oktatás a gyakorlati élet számára átforgalmazja. Annak a hangsúlyozása mellett, hogy a humanisztikus jellegű gimnáziumba is a görög nyelv helyett valamely világnyelvet választhassanak a tanulók.

Lényegesen módosította a miniszter a reálgimnázium latintanítását is, amennyiben az óraszámokat redukálta s az elérendő célt pontosan körvonalazta.

A kultuszminiszter második rendelete ugyanis a reálgimnáziumi latinnyelvi és irodalmi tanítás tartalmát módosította s tartalmazza és ugyancsak valamennyi tankerületi főigazgatóságához és a középiskolai tanárképző intézetek elnökségéhez szól. A rendelet a latin nyelv és irodalmi tanítás célját a következőkben jelöli meg: A latin írók megértésére és szabatos fordítására való képesség biztos nyelvi ismeret alapján; a római irodalom kizemelt fontosabb termékeinek ismertetése és ennek alapján megfelelő tájékozottság a római nép életében és szellemi világában; művelődésünk római eredetű elemeinek megértése. Ehhez képest a latin nyelvi és irodalmi tanítás óraszámát a III. osztályban és a IV. osztályban 6—6, az V. osztályban heti 5, a VI., VII. és VIII. osztályban heti négy órában állapítja meg és pontosan megállapítja, hogy melyik osztályban, miből mennyit kell előadni. Horáciust és Tacitust csak a VIII. osztályosok tanulnak.

A bácsalmási járási polgári lövészegyletek versenyt

vasárnap tartották meg. A versenyen Bajáról megjelentek: Bisztrai Balku Gyula főispán, Scherer Rezső főjegyző, Alföldy László főlevel-tárnok.

A verseny érdekes programja betöltötte az egész napot. Volt hölgyverseny, galamblovó verseny és vendégverseny is.

A Polgári Lövészegyletek versenye 11 órakor ért véget, amikor is Bisztrai Balku Gyula üdvözölte a versenyzőket s buzdította további munkára és kitartásra.

Azután kihirdették az eredményt és szétosztották a díjakat.

A verseny eredménye a következő:

Bácsalmás	549 pont
Kelebia	523 "
Bajai Turul	519 "
Bajaszentistván	509 "
Bátmonostor	499 "
Nagybaracska	496 "
Mélykut	494 "
Jánoshalma	477 "

A csoport versenyek után következtek az egyéni versenyek, melyekben a legszebb eredményt a következő jutalmazott lövészek érték el:

Baumhakl Antal	48	Bácsalmás
Brandstädter József	48	Bácsalmás
Kasziba Kázmér	48	Kelebia
Bogovics István	48	Bajaszistv.
Lajdi József	48	B.-monost.
Kovács András	47	Bácsalmás.

A csapatverseny után vendégverseny következett. Minden versenyző 15 értékelt lövést adott és pedig 5-öt fekvő, 5-öt térdelő és 5-öt álló helyzetből. Majd utána ismét 5-ös lövéssel a hölgyversenyre került a sor. A vendégversenyben a jutalomtárgyakat Vukovics Gábor Bajai Turul 108, Szabó Márton Bajai Turul 104, Kovács József Kelebia 101, vitéz Kara János Bajai Turul 101, Major Sándor Bátmonostor 95, vitéz Kalocsai Mihály Kelebia 94 pontszám alapján nyerte meg. A hölgyverseny jutalmazott győztesei Rauschmann Józsefné Baja 45, dr. Abrahám Tiborné Baja 43 és Markovics Bözsi Bácsborsód 43 pontszámmal.

Délután négy órakor egy külön erre a célra kijelölt helyen tartották meg az élőlambblövő versenyt. Itt a páros galambblövőben Rauschmann József főfelügyelő Baja, Döbner István Gara és Lestyán János Baja vitték el a jutalomtárgyakat, míg az egyes galambblövő jutalmazott győztesei voltak: Balázsovits Ernő Kelebia, Nagy Teleky Imre Tompa és Szabó Márton Bajai Turul.

Az első helyre jutott bácsalmási egyesület mellett külön dicsérettel kell megemlékezni a kelebiaiak fegyelmzett és szépen dolgozó csapatáról, amely a kitüntetésen kívül még négy jutalmat szerzett ugyanígy a bajaiakról, akik szintén több jutalmat vittek el a külön versenyek során.

Pestvármegye a szőlősgazdák érdekében.

Indítsanak Bajáról is kadarkavonatokat.

Pestvármegye tavaly 1800 vagon csemegezőlőt szállított ki a külföldre, az idén ezt a számot fel akarja emelni 4000-re s már most felhívja a gazdákat, hogy a kivitelre szervezkedjenek.

Valóban kívánatos, hogy a ka-

tasztrófalás buzaárak helyett a szőlőben találjon némi kárpótlást a gazdatársadalom.

Bajáról is lehetne csemegezőlő kivitel produkálni, csak kellene, hogy a gazdák minden fürt csemegeinek elfogadható szőlőt a kivitelre előkészítsenek.

A kadarka nehezen szállítható, de értékesíthető sőt a városi lakosság jobban is szereti, mint sok más egyéb fajta csemegeét. Szervezkedni kellene a szőlősgazdáknak és kadarkavonatokat indítani Budapestre és külföldre. A hajón való szállítás még ennél is könnyebb. Fő az, hogy azonnal kezdje meg valaki a szervezést!

HIREK.

Fővárosi festőművészek képeinek nagyszabású kiállítása a Nemzeti Szálló termeiben vasárnap, a hó 9-én nyílik meg. A kiállításon 80 kiváló festőművészes 200 festménye szerepel. A kiállító művészek névsora Bán Mednyánszky László, Ivágyi Grünvald Béla, Rudnay Gyula, Márk Lajos, Deák Ébner Lajos, Edvi Illés Aladár, Romek Árpád, Koszkol Jenő, Permutter Izák, Komáromi Katz Endre, stb. stb. A kiállítás megtekinthető naponta délelőtt 9 órától kezdve egész nap. Belépődíj nincs.

Dr. Vojnits Miklós tolnai főispán. Mint megbízható forrásból értesülünk, dr. Vojnits Miklós br. volt bácsalmási országgyűlési képviselőt Tolnavármegye főispánjává fogják kinevezni.

A mohácsi emlékmű. A mohácsi ütközet szinterén emlékművet emelnek, melyhez minden banyai község küld földet. A vett hírek szerint már csaknem minden község küldött földet a maga határából, úgy, hogy az emlékmű felállításához hozzáfognak. A mohácsi vész idején azonban nemcsak banyaiak voltak a csatatéren, hanem az egész ország nemessége ment oda, úgyhogy nézetünk szerint a helyes az volna, ha az ország minden megyéje küldene oda földet az emlékműhöz.

Szekszárdon is elmaradnak a közmunkák. A rossz gazdasági helyzet mindenütt érezteti hatását s amint értesülünk Szekszárd beszüntette az összes közmunkákat.

Bevonják a jugoszláv utleveleket. A jugoszláv hatóságok rendeletet hoztak, amellyel minden eddig kiadott és érvényben lévő utlevél beszovalgatását rendelték el. Sok találgatásra ad okot a rendelet, valószínű azonban csak az, hogy újabb jövedelmi forrást akarnak nyitni számítva arra, hogy akinek utlevélre van pénze, annak lehet másra is.

A vármegyei tüzoltó testületeink versenye. Bácsbodrog vármegye tüzoltó testületei szeptember 8-án tüzoltói versenyt rendeznek Bácsalmáson. A verseny testületi versenyből, községi köteles tüzoltók versenyéből és testületi főversenyből fog állni s erre a vármegye minden tagtestülete jelentkezik. Jelentkezni augusztus 30-ig írásban lehet a vármegyei tüzrendészeti felügyelőnél Baján. A tüzoltói verseny több sorozatból fog állni s az egyes versenysorozatokra külön-külön díjakat fognak megállapítani, de jutalomban részesülnek azok is, akik a csapatversenyben kitűnnek munkájukkal.

Hamis pengők. A pénz ritkasága ugylátszik fokozott tevékenységre buzdítja a pénzhamisítókat. Eddig az ország tulsó részéből hallottunk szörványos eseteket, most Dombóváron találtak igen sikerült hamis pengőst.

Stefánia-nap Jánoshalmán. Augusztus 15-én Stefánia-napot rendezett az országos szövetség jánoshalmi fiókja, amelynek élén dr. Rabb Jakab igazgató főorvos áll. A jánoshalmi fiók egylet a fővédnökséget felajánlotta Balku Gyuláné főispánnak, aki a meghívást el is fogadta s megígérte, hogy a Stefánia-napra személyesen kimegy.

Laptulajdonos:
Dr. BAJAI ERNŐ.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy vendéglőmben **menü rendszert nyitottam** az alábbiak szerint:

I. rendű menü: á 1'40 P.
Mely áll 4 tál ételből. Leves, sült körítéssel (főzelék vagy savanyúság), tészta, fekete-kávé, vagy gyümölcs vagy sajt.

II. rendű menü: á 1'20 P.
Mely áll 3 tál ételből. Leves, sült körítés (főzelék vagy savanyúság) és tészta.

III. rendű menü: á 80 fillér.
Leves, főzelék hússal.

Minden pénteken halpaprikást is választhat a n. é. abonáns vendégeim. Az I. rendű menüben halpaprikás, rántott hal és tészta.

II. rendű menü halpaprikás és tészta. Az I—II. rendű menük étlap szerint választhatók. Abonánsok részére esti étkezés adagóként, választék szerint (étlap) 1 P.

KITUNÓ ITALOK!

Estéknél elsőrendű női zenekar szórakoztatja a nagyérdemű közönséget.
Gyönyörű kerthelyiség. — Telefon 3-15.

Tisztelettel

HÖNIG FERENC

vendéglős

Baja, Váradi érsek-ut 13.

ELADÓ ZONGORA

Jókarban lévő zongora eladó. — Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban.

Három szobás

utcai lakás

üvegezett folyosóval kiadó.

Attila-utca 25. szám.

URÁNIA.

1931. augusztus
8-án,
szombaton
d. u. 6 és fél 9.

Két napig mutatjuk
be a nyár legjobb
vigjátékát

1931. augusztus
9-én,
vasárnap
fél 4, 6 és fél 9.

WAU-WAU

(Vihar egy pohár vízben.)

Bruno Frank világhírű komédiája 10 felvonásban.

Irta: **FELIX SALTEN.** Rendezte: **GEORG JACOBY.**

Főszerepben: **RENATE MÜLLER** „Mesék az írógépről”
főszereplője, továbbá **HANSI NIESE, PAUL OTTÓ** és
OSCAR SZABÓ.

Falrengető nevetés kíséri e filmnek minden jelenetét.

KISÉRŐ FILMJE:

ENDRESZ és MAGYAR

a Justice For Hungary A LEVEGŐ HŐSEI

című 8 felvonásos szenzációs riportja.

Ezt a filmet minden ifjúnak, öregnek meg kell nézni!
HIRADÓ. HIRADÓ.

Az esti előadást

kedvező idő esetén a kerthelyiségben tartásuk meg.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU
lószőrpasszirszíták
passzirteknők
 olcsón kaphatók
UTRY - nál.
 Erzsébet királyné-utca 38.
 Telefon : 280.

BAJAI és DELY cementárugyár

EZELŐTT: BAJAI CEMENTÁRUGYÁR R. T. BAJA.

Gyártelep : Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda : Dr. Bajai Ernő, Haynald-u. 13. — Telefon : 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait : Mozaik lapokat, cementlapokat, cementcserepeket, kutgyűrűket, cementcsöveket minden mértékben, betonkerítéseket és mindenféle cementárut. Műkormunkák szakszerű kivitelben.
 Állandóan raktáron :

Uszódi dunakavics, portland-cement, műközuzalék, cementfesték.

Stukatórnád **szeg és** **kátránypapír**

elsőrendű minőségben

olcsó árakon

UTRY PÁL FIAI-nál.

Erzsébet királyné-utca 38.

Telefon : 280.

A FÜGGETLEN MAGYARSÁG

a régi jól ismert szellemben óhajtja
 továbbra is szolgálni B a j a v á r o s
 közönségének érdekeit.

Kérjük előfizetőinket

lakásaik címét közöljék akár a szerkesztőséggel és kiadóhivatallal, akár a nyomdavállalattal; mindkettő az Árpád-ucca 12. sz. házban van.

Telefon : 277. — Új előfizetést és hirdetést itt fogadunk el.

BAKANEK és GOLDBERGER könyvnyomdája

BAJA, Árpád-ucca 12. szám. (Legényegylet épület.)

VÁLLALUNK

mindennemű nyomdai munkát
 pontosan, izléses kivitelben,
 előnyös áron.

A „Független Magyarország” részére előfizetéseket és hirdetéseket felveszünk.